

Dzieci i media społecznościowe

67 proc. nastolatków deklaruje, że będąc w sieci, najczęściej korzysta z portali społecznościowych. Połowa młodych użytkowników nie zmienia haseł dostępu do swoich profili, co sygnalizuje, że nie stosują zasad bezpieczeństwa online. Rodzice mogą pomóc dziecku w sieci chronić prywatność i korzystać z internetu odpowiedzialnie – specjalnie dla nich powstała platforma e-learningowa „Bezpiecznie Tu i Tam” od Fundacji Orange.

Dzieci w internecie podejmują różne czynności – młodsze grają w gry, oglądają bajki, bawią się aplikacjami mobilnymi, starsze włączają się też do wirtualnych społeczności. 67proc. dzieci w wieku 10-15 lat przyznaje, że będąc w sieci, najczęściej korzysta z mediów społecznościowych – wynika z badania TNS zrealizowanego we współpracy z Fundacją Orange i Fundacją Dzieci Niczyje¹. Dla 90 proc. młodzieży (13-15 lat) najważniejszym jest Facebook. Za pośrednictwem tych platform młodzi ludzie budują relacje, komentują, lajkują, dzielą się informacjami, rozwijają pasje. Obecnie obserwuje się też rosnącą popularność serwisów, które umożliwiają komunikację poprzez nagrania video. Coraz więcej dzieci zakłada konta, m.in. na Snapchacie czy Vine.

- Portale społecznościowe to dla młodych nie tylko narzędzie kontaktu. To również forma budowania swojego wizerunku. Nastolatki umieszczają w nich zdjęcia i filmy, pokazując w ten sposób, co lubią, jak żyją, gdzie bywają, co je emocjonuje. Najbardziej aktywni młodzi internauci, którzy przygotowują i publikują treści w sieci, robią to właśnie w kanałach social media – mówi Ewa Krupa, prezes Fundacji Orange.

Wirtualne społeczności a bezpieczeństwo w internecie

Serwisy społecznościowe to szybki i łatwy dostęp do inspirujących treści, aktualnych informacji, kontaktów. Młodzi przyznają, że używają ich także do nauki i odrabiania lekcji. Doceniając możliwości, warto mieć świadomość, że podobnie jak w świecie realnym, internetowe społeczności mogą być źródłem zagrożeń. Chcąc chronić najmłodszych, wiele z nich, w tym na przykład Facebook, wprowadza w regulaminie próg wiekowy użytkowników – 13 lat. Większość ma też możliwość indywidualnego dostosowania ustawień prywatności – użytkownik decyduje, kto widzi publikowane przez niego treści, kto może wysłać mu wiadomość lub zaprosić do grona znajomych.

Z badań wynika, że 46 proc. młodych użytkowników portali społecznościowych w ogóle nie zmienia swoich haseł dostępu do profilu. Jeżeli już zdecydowali się na zmianę, to ze względów bezpieczeństwa (21 proc.) lub byli do tego zmuszeni, bo ktoś poznał ich hasło (20 proc.). Dostęp osób trzecich do profilu dziecka jest ryzykowny, bo ułatwia kradzież danych, możliwość podszycia się pod kogoś w sieci czy publicznego udostępnienia jego prywatnych materiałów. Na portalach społecznościowych można także zetknąć się z cyberprzemocą – szykanowanie, wyśmiewanie, publikowanie agresywnych komentarzy może być źródłem licznych problemów nastolatków.

Rodzice przyznają, że czują się odpowiedzialni za bezpieczeństwo swoich dzieci online. Ale ponieważ nie są tak aktywni na portalach społecznościowych jak one, trudniej im zrozumieć sposoby funkcjonowania w niektórych *social mediach* i zagrożenia, które mogą spotkać ich dziecko. Dodatkowo, mają świadomość, że nastolatków nie da się kontrolować w sieci i z wiekiem należy im się więcej autonomii.

Rodzic jako cyfrowy przewodnik

Warto jednak przygotować młodych do korzystania z portali społecznościowych i zwrócić uwagę na to, aby zadbali o ochronę prywatności, hasła, wylogowanie, nieprzyjmowanie do grona znajomych osób, których nie znają osobiście i stosowali zasady netykiety czyli *savoir vivre'u* w sieci.

- Przyjmuje się jako oczywiste, że rodzice edukują swoje dzieci w obszarze dobrze znanych niebezpieczeństw, np. zachowania nad wodą czy na drodze albo reagowania w relacjach z osobami

¹ „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Raport z badań jakościowych i ilościowych” TNS na zlecenie Orange Polska we współpracy z Fundacją Orange i Fundacją Dzieci Niczyje, 2013. Przeprowadzone wśród dzieci w wieku 10-15 lat i ich rodziców.

nieznanymi. Podobna potrzeba dotyczy zagrożeń internetowych, które są już przecież dobrze zidentyfikowane i opisane. Mogą być związane z niewłaściwymi treściami i ryzykownymi kontaktami w internecie, ale także sytuacjami, kiedy nasze dziecko może stać się nie tylko ofiarą, ale także sprawcą niewłaściwych zachowań w sieci wobec innych osób - mówi Jacek Pyżalski, prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, badacz edukacyjnych aspektów internetu.

Chcąc wykształcić w dziecku model bezpiecznych zachowań, dzięki którym będzie odpowiedzialnie budowało swoją obecność w internecie, warto znaleźć czas na rozmowę i ustalić z nim zasady korzystania z serwisów społecznościowych. Zaleca się, aby wspólnie z dzieckiem poznać i zastosować ustawienia prywatności na danym kanale. Istotna jest rozmowa o tym, jakie treści i materiały dziecko może publikować oraz z jakimi osobami może utrzymywać kontakt, czym jest cyberprzemoc, jakie może mieć formy i co dziecko powinno zrobić, gdy się z nią zetknie.

Z myślą o rodzicach, którzy chcą poznać specyfikę serwisów społecznościowych i wspierać dzieci w ostrożnych kontaktach online, Fundacja Orange przygotowała platformę e-learningową Bezpiecznie Tu i Tam. Kurs jest bezpłatny i dostępny pod adresem <http://www.fundacja.orange.pl/kurs>. Rodzic znajdzie w nim porady o tym, jak nauczyć dziecko przestrzegania ważnych zasad w kontakcie z technologiami. Całość podana jest w formie interaktywnych treści, filmów, animacji i ciekawostek, które pomogą zapamiętać najważniejsze informacje. Kursanci mogą też zadać pytanie ekspertom. E-learning trwa około 1,5 godziny, ale każdy z 5 modułów można przejść osobno.

Platforma została przygotowana w ramach społecznej misji Fundacji Orange, która od 10 lat zajmuje się cyberbezpieczeństwem dzieci. Do tej pory nauczyła 38 tys. dzieci zasad bezpiecznego internetu na zajęciach w szkołach i innych placówkach edukacyjnych, wsparła przygotowanie narzędzi ochrony online i jest partnerem wielu kampanii na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom w sieci, m.in. Dnia Bezpiecznego Internetu. Organizacja została założona w 2005 roku i jest jedyną fundacją korporacyjną wśród telekomów w Polsce. Inicjatywom Orange Polska na rzecz bezpieczeństwa w sieci, w szczególności ochrony najmłodszych, przyznane zostały Certyfikaty Prezesa UKE na rok 2016 w kategorii Bezpieczny Internet i w kategorii Junior, m.in. za projekty Cybertarcza i Bezpieczny Starter.

Dodatkowych informacji udziela:

Antonina Bojanowska, Fundacja Orange

e-mail: antonina.bojanowska@orange.com

tel.: (+48) 22 527 40 24 kom: (+48) 509 84 86 82

Fundacja Orange działa na rzecz nowoczesnej edukacji dzieci i młodzieży. Poprzez twórcze inicjatywy zachęca młodych do zdobywania wiedzy, udziału w kulturze, budowania społeczności przy wykorzystaniu Internetu i nowych technologii. We wszystkie jej inicjatywy angażują się wolontariusze Orange. Fundacja została stworzona w 2005 roku przez Orange Polska S.A. i od 10 lat aktywnie odpowiada na liczne potrzeby społeczne – dostarcza Internet i technologie do miejsc zagrożonych cyfrowym wykluczeniem, dba o bezpieczeństwo dzieci w Internecie, zapewnia możliwość rozwoju kompetencji cyfrowych młodzieży, osobom starszym, mieszkańcom małych miast i wsi. W 2015 roku otworzyła nowy program MegaMisja na rzecz szkolnych świetlic.

www.fundacja.orange.pl; www.facebook.com/FundacjaOrange